

A Szabadics Kft. tulajdonosai

Családi csatorna

A 600 ezer forintból alapított mélyépítő vállalkozás 14 év alatt négy milliárdos forgalmú vállalattá nőtte ki magát.

Indításnak reggel féldeci tömény, majd délben egy pofa sör, délután pedig a jól megérdemelt fröccs. Mindezt munkaidőben. A rendszerváltás előtt szinte elképzelhetetlen volt, hogy a munkások jelentős részének a napirendje ne erre a szentháromságra épüljön. Az 1990-ben mélyépítő vállalkozásba fogó Szabadics József azonban nem nézte jó szemmel a piaszagú alkalmazottakat. „Az első két-három hónapban még csak azt mondtam, hogy ejnye-bejnye; később csökkentettem az órabérüket, de ezeknek különösebb foganatja nem volt” - emlékszik vissza a cégalapító, aki így kénytelen volt tizenkét emberéből ötöt elküldeni. Ettől aztán a többiek is megszeppentek, így a cégnek nem volt többet gondja az italozással.

Szabadicsék szerint ugyanis csak úgy tudnak megélni a piacon, ha jól képzett, intelligens szakembergárdájuk van, beleértve ebbe az egyszerű kubikusokat is. „Búcsút inthetnénk a megrendelésekre, ha elterjedne rólunk a környéken, hogy a munkásaink részegeskednek, vagy tyúkot lopnak” - jelzi Szabadics Attila, az alapító nagyobbik fia a humánpolitika fontosságát. Igyekeznek anyagilag és erkölcsileg is megbecsülni a munkatársaikat, akiket légkondicionált mikrobuszokkal hoznak-visznek, s akik munkaruhát, jutalmat és az átlagosnál magasabb fizetést kapnak.

BÁNYÁBÓL CSATORNA. Szabadics József 1965-ben végezte el a bányaiipari technikumot, a bányászatot azonban 3 hónap után otthagyta, és inkább a Pápai Víztársulathoz szegődött építésvezetőnek. Hét év múlva Zalakomárra került, ahol a helyi víztársulat főépítés-vezetője lett. A rendszerváltás után rádöbbsent, hogy az állami cég nem fogja megállni a helyét a piacgazdaságban, így 30 éves szakmai múlttal a háta mögött kilépett a cégtől, és egyéni vállalkozónak állt. Első munkáját éppen a társaság mostani székhelyén, Zalakaroson sikerült megszereznie, ahol 6 fős brigádjával egy gázvezetékszakaszt kellett megépíteniük. Megspórolt 600 ezer forintjából szerszámokat vásárolt, továbbá az önkormányzattól bérebe vett és megjavított egy szeméttelen levő, kiszuperált munkagépet. Fokozatosan fejlesztve a céget, a bérelt munkagép helyett használtat, később meg egy újat is tudott venni, és egyre nagyobb összegű - zömében szennyvízcsatorna építésére szóló - pályázatokat nyert meg.

Mindeközben két fia, Zoltán és Attila a honvédségnél próbált szerencsét, ott azonban már csak a leépülés jeleivel találkoztak. Először Zoltánnál telt be a pohár, ezért 1993-ban a családi magánvállalkozáshoz igazolt. Szabadics apuka itt végigjáratta vele a számlalétra, beleértve a gödörásást is. „Attilát sokáig fűztük, mert ő a seregbe volt szerelmes” - emlékszik vissza Szabadics József arra, hogy a másik fia tovább kitartott a honvédség mellett. Azután 1996-ban ő is megérkezett a céghez - szintén a ranglétra aljáról indulva -, miután egy németországi NATO-hadgyakorlaton szembesült a magyar hadsereg technikai lemaradásával. A végső lökést az adta meg számára, amikor svéd főtisztek megérdeklődtek a fizetését, és láthatóan megdöbbsentek a hallottakon.

HÁRMAN PÁRBAN. Ők hárman alapították meg 1997-ben a Szabadics Kft.-t, amelyben Szabadics József 52, Zoltán 33, Attila pedig 15 százaléknyi tulajdonrészhez jutott. A

munkamegosztás szerint Szabadics József és Zoltán feladata a munkák megszerzése, Attila pedig a kivitelezés. Ekkoriban sikerült elnyerniük egy 600 milliós megrendelést, amelynek révén ki tudták cserélni az összes régi gépüket, ettől kezdve pedig hosszabb távra is tudtak tervezni. Öt évvel később, 2002-ben már milliárdos nagyságrendű munkákat is megszereztek, így egyetlen év alatt közel a háromszorosára, több mint 4 milliárd forintra ugrott az árbevételük.

A céget azonban még ekkor is a régi struktúrában vezették, ám a kézi vezérést egy ekkora méretű cégnél már nem volt könnyű megoldani, amit az egyre romló hatékonyság is jelzett. Sokat őrlődtek azon, megéri-e pénzt fektetniük a cég átvilágításába, de végül is belátták, hogy ez elengedhetetlen a továbbfejlődéshez.

„Élmény volt a Szabadics Kft.-vel együtt dolgozni, olyan szemlélettel találkoztunk, ami a nagyvállalatoknál is ritka” - meséli Turi Ferenc, a cég szervezetfejlesztési projektjét elkészítő Capitol Consulting ügyvezető partnere. Turi tapasztalatai szerint az ekkora méretű családi vállalkozásokra nem jellemző, hogy különösebb hangsúlyt fektetnének a stratégiára, sőt, általában a nagyobb társaságok is csak a szűk menedzsment átvilágítását kérik, ezzel szemben a Szabadics Kft.-nél ez egészen művezetői szintig megtörtént.

Szabadics József a szervezet-átalakítás fő célját abban látja, hogy a jövőben hatékonyabban, és a tulajdonosok részéről kevesebb munkával tudjon működni a cég. „Hosszú távon azt is szeretnénk elérni, hogy az ország távolabbi pontjain, de akár külföldön is pályázni tudjunk csatornaépítési munkákra” - mond egy másik érvet az átvilágítás mellett Szabadics Attila; jelenleg csak Zalakaros 100 kilométeres körzetében képesek gazdaságosan dolgozni. Az alapító szerint az uniós csatlakozás révén érkező tőkeerős külföldi vállalkozások miatt a következő három-négy évben nehezebb dolguk lesz. „Utána viszont óriási lehetőségek nyílnak, mert 2015-ig az ország csatornázottságának a jelenlegi 45-ről el kell érnie a 85 százalékot, ehhez pedig majd EU-források is rendelkezésre állnak” - válaszolja fel a jövőt Szabadics József.

BARÁTKOZÓ BRIGÁDOK. Szabadicsék többnyire kisebb településeken dolgoznak, ahol a csatornaépítés eseményszámba megy, ráadásul egy-egy brigád akár több évig „áskálódhat” egy faluban. A tapasztalat az, hogy a helybeliek az első néhány nap után megkedvelik a munkásokat, s attól kezdve reggelivel, kávéval, üdítővel várják őket. „Előfordult, hogy egy-egy településről feleséggel tért haza a dolgozónk” - villantja meg a csatornaépítés egy másik szépségét a cégvezető.

Szabadicsék amúgy nem a gyógyvíz miatt kerültek a zalai fürdővárosba, az utóbbi néhány évben azonban már elkezdtek kiaknázni az ebben rejlő lehetőségeket is. Zalakaros központjában apartmanokat és lakóházakat építettek, telkeket vásároltak, amelyek már a következő csapásirány, az idegenforgalmi üzletág felé mutatnak.

HESZLER RÓBERT